

Základná škola s materskou školou, Podzávoz 2739, 02201 Čadca

Národný štandard finančnej gramotnosti

**v školskom vzdelávacom programe
Základnej školy s Materskou školou
Čadca - Podzávoz**

Ing. Eva Gurová
riaditeľka školy

Účinnosť od 1. septembra 2014

1. stupeň ZŠ – ISCED 1

1. ročník

1. Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia: *Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybratie a stanovenie životných priorit a východísk zabezpečenia životných potrieb.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 1: Vyhodnotiť trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať základné ľudské hodnoty.

Opísať postavenie členov rodiny pri zabezpečovaní životných potrieb.

(prirodzené čísla 1-20 - slovné úlohy, prirodzené čísla 1-20 - číselný rad, sčítanie a odčítanie - obor 0-20)

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť vzťah ľudská práca – peniaze a etickú súvislosť medzi bohatstvom a chudobou.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zhodnotiť svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti. Rozlíšiť na príkladoch zo svojho okolia, čo znamená byť bohatý alebo chudobný.

(sčítanie a odčítanie - obor 0-20)

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s vecami, hospodárneho správania sa vo svojom okolí (domácnosť, škola, obec, sčítanie a odčítanie - obor 0-20)

PRÍRODOVEDA

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s vecami, hospodárneho správania sa vo svojom okolí (domácnosť, škola, obec).

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia: *Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov v osobných financiách.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov.

(prirodzené čísla 1-20 - slovné úlohy, sčítanie a odčítanie - obor 0-20)

Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný.

Opísať zdroje finančných informácií.

(prirodzené čísla 1-20 - slovné úlohy, zložené slovné úlohy)

Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti.

Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

(prirodzené čísla 1-20 -slovné úlohy (sporenie v pokladničke), sčítanie a odčítanie - odčítanie dvojciferného čísla v obore do 20 s rozkladom)

Čiastková kompetencia 6: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.

Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov.

(prirodzené čísla 1-20 - slovné úlohy (nakupovanie, eurá)

PRÍRODOVEDA

Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti

(Čo si prajem)

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Celková kompetencia: *Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné, spoločenské potreby.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať osobné a rodinné potreby.

(prirodzené čísla 1-20 -slovné úlohy, sčítanie a odčítanie - obor 0-20)

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb a základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať vzťah povolanie – zamestnanie.

Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote vo všeobecnosti.

(prirodzené čísla 1-20 - číselný rad, prirodzené čísla 1-20 - slovné úlohy, sčítanie a odčítanie v obore 0-20)

Čiastková kompetencia 3: Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať svoju predstavu, čo sú osobné príjmy človeka.

(prirodzené čísla 1-20- slovné úlohy, sčítanie a odčítanie v obore 0-20)

SLOVENSKÝ JAZYK A PRÍRODOVEDA

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné, spoločenské potreby

Úroveň 1: Pomenovať osobné a rodinné potreby(Táňa ,Soňa a Braňo/Ň- text, Ja a veci okolo mňa –povolanie)

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia: *Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Roztriediť výdavky na domácnosť a príjmy v domácnosti.

(riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie - CD Alík, sčítanie a odčítanie - obor 0-20, prirodzené čísla 1-20 - slovné úlohy)

Čiastková kompetencia 2: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia.

Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách.

(hotovostná a bezhotovostná forma peňazí)

(prirodzené čísla 1-20 - slovné úlohy, sčítanie a odčítanie - obor 0-20)

Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať na jednoduchých príkladoch význam vzájomnej pomoci a charitatívnych aktivít. (prirodzené čísla 1-20 - slovné úlohy, usporiadanie čísel)

PRÍRODOVEDA

Čiastková kompetencia 2: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia (Moja rodina)

5. Úver a dlh

Celková kompetencia: *Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požíčianí si cenných predmetov alebo peňazí.

(riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie - CD Alík, sčítanie a odčítanie v obore 0-20, prirodzené čísla 1 -20 - slovné úlohy)

6. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia: *Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť.

(prirodzené čísla 1-20 -slovné úlohy, sčítanie a odčítanie -obor 0-20)

PRÍRODOVEDA A SLOVENSKÝ JAZYK

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť (Vianoce - sporenie na darčeky)

7. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia: *Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.*

MATEMATIKA A SLOVENSKÝ JAZYK (Dedko)

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.

(prirodzené čísla 1-20 -slovné úlohy, prirodzené čísla 1-20 - zložené slovné úlohy)

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť.

Na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

(prirodzené čísla 1-20 - slovné úlohy, sčítanie a odčítanie - obor 0-20)

2. ročník

1. Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia: *Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybratie a stanovenie životných priorit a východísk zabezpečenia životných potrieb.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s vecami, hospodárneho správania sa vo Svojom okolí (domácnosť, škola, obec).

(slovné úlohy, matematické operácie na sčítanie a odčítanie)

SLOVENSKÝ JAZYK

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť vzťah ľudská práca – peniaze a etickú súvislosť medzi bohatstvom a chudobou

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zhodnotiť svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.

Rozlíšiť na príkladoch zo svojho okolia, čo znamená byť bohatý alebo chudobný.

(Rozprávame ako vyzerá svet okolo nás)

SLOVENSKÝ JAZYK – ČÍTANIE A PÍSANIE

Čiastková kompetencia 1: Vyhodnotiť trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať základné ľudské potreby a základné ľudské hodnoty.

Opísať postavenie členov rodiny pri zabezpečovaní životných potrieb.

(Ako čerešne oklamali chlapca)

VLASTIVEDA

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť vzťah ľudská práca – peniaze a etickú súvislosť medzi bohatstvom a chudobou

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zhodnotiť svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.

Rozlíšiť na príkladoch zo svojho okolia, čo znamená byť bohatý alebo chudobný.

(Rodina a príbuzní)

PRÍRODOVEDA

1. Človek vo sfére peňazí

Čiastková kompetencia 1: Vyhodnotiť trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať základné ľudské hodnoty. Pomenovať základné ľudské potreby.

(Prečo máme domy)

TRIEDNICKA HODINA

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s vecami, hospodárneho správania sa vo svojom okolí (domácnosť, škola, obec, vzťah k školským potrebám).

TELESNÁ VÝCHOVA

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s vecami, hospodárneho správania sa vo svojom okolí (domácnosť, škola, obec).
(BOZ na hodinách telesnej výchovy)

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia: Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov v osobných financiách.

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 6: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.
Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov.
(odčítanie jednociferného a dvojciferného čísla).

SLOVENSKÝ JAZYK

Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti.
Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.
(Píšeme listy, želacie vety)

Čiastková kompetencia 5: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Očakávania, že žiak je schopný:

*Úroveň 1:*Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie dostať k nepovolaným osobám.
Opísať možné dôsledky odhalenia vybraných osobných informácií.
(Rozprávame, ako vyzerá svet okolo nás, Dorozumievame sa)

INFORMATICKÁ VÝCHOVA

Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný.
Opísať zdroje finančných informácií. (Skúmame internet)

VLASTIVEDA

Čiastková kompetencia 5: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Očakávania, že žiak je schopný:

*Úroveň 1:*Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie dostať k nepovolaným osobám.

Opísať možné dôsledky odhalenia vybraných osobných informácií.
(Spomíname na našich predkov)

PRÍRODOVEDA

Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný. (Prečo máme domy)

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca

Celková kompetencia *Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať osobné a rodinné potreby.
(matematické operácie na sčítanie a odčítanie)

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb a základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať vzťah povolanie – zamestnanie.
Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote vo všeobecnosti
(vzťah medzi sčítaním a odčítaním, skúška správnosti)

SLOVENSKÝ JAZYK – ČÍTANIE a PÍSANIE

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb a základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať vzťah povolanie – zamestnanie.
Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote vo všeobecnosti
(Kominári – čierni chlapci)

VLASTIVEDA

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať osobné a rodinné potreby. (Rodina a príbuzní)

PRÍRODOVEDA

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať osobné a rodinné potreby
(Prečo sa staráme o svoje zdravie - potrava ako zdroj energie)

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia: Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 2: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia.

Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách

(hotovostná a bezhotovostná forma peňazí, slovné úlohy na sčítanie a odčítanie)

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch.

Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe.

(porovnávanie čísel, slovné úlohy)

Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Roztriediť výdavky na domácnosť a príjmy v domácnosti

(porovnávanie čísel, slovné úlohy).

SLOVENSKÝ JAZYK

Čiastková kompetencia 2: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia.

Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách

(hotovostná a bezhotovostná forma peňazí) (Prosba, poďakovanie)

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch.

Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe.

(Opytovacie vety)

SLOVENSKÝ JAZYK – ČÍTANIE a PÍSANIE

Čiastková kompetencia 2: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia.

Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách

(hotovostná a bezhotovostná forma peňazí) (O troch grošoch)

VLASTIVEDA

Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať na jednoduchých príkladoch význam vzájomnej pomoci a charitatívnych aktivít. (Ako sa vyznať v okolí, Služby, kultúra a šport, História obce)

PRÍRODOVEDA

Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná. (Vianoce)

5. Úver a dlh

Celková kompetencia: *Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.
Zdôvodniť voľbu nákupu alebo požičania si predmetu.
(zložené slovné úlohy)

SLOVENSKÝ JAZYK – ČÍTANIE A PÍSANIE

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadĺžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.
Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičiava obľúbenú osobnú vec.
Opísať postup, ako si môže človek opätovne získať dôveru požičiavajúceho, ak stratil alebo poškodil požičanú vec. (Fumiko)

INFORMATICKÁ VÝCHOVA

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.
Zdôvodniť voľbu nákupu alebo požičania si predmetu. (Skúmame internet)

6. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia: *Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť. (slovné úlohy)

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť, akým spôsobom investovanie zhodnocuje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť svoju predstavu o tom, čo je možné považovať za investíciu
(zamerať sa aj na nemateriálnu stránku, slovné úlohy).

PRÍRODOVEDA

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže šoriť. (Deň vody)

7. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia: *Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti (slovné úlohy).

SLOVENSKÝ JAZYK

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť.

Na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

(Tykanie, vykanie)

VLASTIVEDA

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.

(Rodina a príbuzní)

PRÍRODOVEDA

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť.

Na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

(Prečo sa staráme o svoje zdravie)

3. ročník

1. Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia: *Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 1: Vyhodnotiť trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať základné ľudské potreby a základné ľudské hodnoty.

Opísať postavenie členov rodiny pri zabezpečovaní životných potrieb.

(Slovné úlohy, Počtové operácie – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie)

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť vzťah ľudská práca – peniaze a etickú súvislosť medzi bohatstvom a chudobou.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zhodnotiť svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.

(Úlohy na porovnávanie, slovné úlohy)

Rozlíšiť na príkladoch zo svojho okolia, čo znamená byť bohatý alebo chudobný.

(Riešenie aplikačných úloh)

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s vecami, hospodárneho správania sa vo svojom okolí (domácnosť, škola, obec) (Slovné úlohy)

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Čiastková kompetencia 1: Vyhodnotiť trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať základné ľudské hodnoty.

Pomenovať základné ľudské potreby. (Vyjadrenie vlastnej túžby, Slovné druhy)

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť vzťah ľudská práca – peniaze a etickú súvislosť medzi bohatstvom a chudobou.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zhodnotiť svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti. (Rozprávanie)

Rozlíšiť na príkladoch zo svojho okolia, čo znamená byť bohatý alebo chudobný.

(Rozprávanie)

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s vecami, hospodárneho správania sa vo svojom okolí (domácnosť, škola, obec) (Slovné druhy)

ČÍTANIE

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť vzťah ľudská práca – peniaze a etickú súvislosť medzi bohatstvom a chudobou.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Rozlíšiť na príkladoch zo svojho okolia, čo znamená byť bohatý alebo chudobný.

(O bohatom palci, Bebek z Krásnej Hôrky)

PRÍRODOVEDA

Čiastková kompetencia 1: Vyhodnotiť trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať základné ľudské hodnoty.

Pomenovať základné ľudské potreby. (Človek ako súčasť prírody)

VLASTIVEDA

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť vzťah ľudská práca – peniaze a etickú súvislosť medzi bohatstvom a chudobou.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Rozlíšiť na príkladoch zo svojho okolia, čo znamená byť bohatý alebo chudobný.
(Ako vznikali mestá, Slovensko)

ETICKÁ VÝCHOVA

Čiastková kompetencia 1: Vyhodnotiť trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať základné ľudské hodnoty.

Pomenovať základné ľudské potreby.

(Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov, pomoc, darovanie, delenie sa)

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s vecami, hospodárneho správania sa vo svojom okolí (domácnosť, škola, obec) .

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia: Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov v osobných financiách.

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov.

(Slovné úlohy, Riešenie aplikačných úloh)

Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný.

Opísať zdroje finančných informácií.

(Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie)

Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti.

Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

(Úlohy na porovnanie, Riešenie aplikačných úloh)

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Čiastková kompetencia 5: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie dostať k nepovolaným osobám.

Opísať možné dôsledky odhalenia vybraných informácií. (Vizitka)

Čiastková kompetencia 6: Vedieť stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.
Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov.(Reklama)

ČÍTANIE

Čiastková kompetencia 3: Posúdiť význam boja proti korupcii, ochrany proti praniu špinavých peňazí a ochrany finančných záujmov EÚ.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Navrhnuť spôsoby riešenia situácií, v ktorých sa stretli s klamstvom, podvodom, nečestným správaním. (Bebek z Krásnej Hôrky)

PRÍRODOVEDA

Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov.
(Dôsledky znečisťovania rôznych vodných zdrojov)

VLASTIVEDA

Čiastková kompetencia 5: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie dostať k nepovolaným osobám.
Opísať možné dôsledky odhalenia vybraných informácií.
(Hradý a zámky)

ETICKÁ VÝCHOVA

Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov.
(Riešenie konfliktov)

Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti.
Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele. (Empatia)

INFORMATICKÁ VÝCHOVA

Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný.
Opísať zdroje finančných informácií.
(Komunikácia prostredníctvom IKT)

Čiastková kompetencia 5: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie dostať k nepovolaným osobám.
Opísať možné dôsledky odhalenia vybraných informácií.
(Komunikácia prostredníctvom IKT)

VÝLETY A EXKURZIE

Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov.

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca

Celková kompetencia: *Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné, spoločenské potreby.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať osobné a rodinné potreby. (Slovné úlohy)

Čiastková kompetencia 3: Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka.
(Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000)

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb a základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať vzťah povolanie – zamestnanie.

Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote vo všeobecnosti.
(Diskusia- názor)

ČÍTANIE

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať osobné a rodinné potreby.

(Slávnosť u Pipi Dlhej Pančuchy, Otcovská rada)

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb a základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať vzťah povolanie – zamestnanie.

Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote vo všeobecnosti
(Dievčatko so zápalkami, Malá veľká čitateľka, Zelené ríbezle)

PRÍRODOVEDA

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Očakávaná, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať osobné a rodinné potreby.

(Človek ako súčasť prírody, Spoločenstvo – základ života v prírode,)

ETICKÁ VÝCHOVA

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať osobné a rodinné potreby.

(Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov)

Čiastková kompetencia 3: Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka.

(Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať osobné a rodinné potreby.

(Podnety z rôznych oblastí, Poznávanie sveta)

TRIEDNICKA HODINA

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb a základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať vzťah povolanie - zamestnanie.

Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote vo všeobecnosti.

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia: *Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Roztriediť výdavky na domácnosť a príjmy v domácnosti.

(Úlohy na porovnávanie, Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie)

Čiastková kompetencia 2: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia.

Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách

(hotovostná a bezhotovostná forma peňazí, slovné úlohy, Počtové operácie – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie)

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch.
Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe.
(Úlohy na porovnávanie)

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch.
Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe.
(Slovné druhy)

ČITANIE

Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať na jednoduchých príkladoch význam vzájomnej pomoci a charitatívnych aktivít. (Dievčatko so zápalkami)

ETICKÁ VÝCHOVA

Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná.
(Pomoc, darovanie, delenie sa)

INFORMATICKÁ VÝCHOVA

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe. **Očakávania, že žiak je schopný:**

Úroveň 1: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch.
(Komunikácia prostredníctvom IKT)

VÝLETY A EXKURZIE

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch.
Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe.

5. Úver a dlh

Celková kompetencia: *Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.
Popísať dôsledky oboch možností. (Riešenie aplikačných úloh)

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Popísať dôsledky oboch možností. (Reklama)

ČÍTANIE

Čiastková kompetencia 3: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebiteľských úverov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, že peniaze sa dajú požičať vo finančných inštitúciách.

(O zelenom vodníkovi)

ANGLICKÝ JAZYK

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Popísať dôsledky oboch možností. (Rodina a spoločnosť)

VLASTIVEDA

Čiastková kompetencia 3: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebiteľských úverov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, že peniaze sa dajú požičať vo finančných inštitúciách.(Slávne mestá)

ETICKÁ VÝCHOVA

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením, predĺžením úverov, alebo ako ich zvládnuť.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičaní si cenných predmetov alebo peňazí.

Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičia obľúbenú osobnú vec.

Opísať postup, ako si môže človek opätovne získať dôveru požičiavajúceho, ak stratil alebo poškodil požičanú osobnú vec.

INFORMATICKÁ VÝCHOVA

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Zdôvodniť voľbu nákupu alebo požičania si predmetu.

(Komunikácia prostredníctvom IKT).

6. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia: *Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť. (Slovné úlohy)

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť, akým spôsobom investovanie zhodnocuje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť svoju predstavu o tom, čo je možné považovať za investíciu.
(Riešenie aplikačných úloh)

ČÍTANIE

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť, akým spôsobom investovanie zhodnocuje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť svoju predstavu o tom, čo je možné považovať za investíciu.
(Ohňostroj pre deduška)

ANGLICKÝ JAZYK

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť, akým spôsobom investovanie zhodnocuje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť svoju predstavu o tom, čo je možné považovať za investíciu.
(Domov a bývanie)

TRIEDNICKA HODINA

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť.

7. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia: *Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.*

PRÍRODOVEDA

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť.
Na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.
(Človek ako súčasť prírody)

4. ročník

1. Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia: *Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybratie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 1: Vyhodnotiť trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať základné ľudské potreby a základné ľudské hodnoty.

(Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie)

Opísať postavenie členov rodiny pri zabezpečovaní životných potrieb.

(Slovné úlohy, početové operácie – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie)

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť vzťah ľudská práca – peniaze a etickú súvislosť medzi bohatstvom a chudobou.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zhodnotiť svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.

(Poradie početových operácií)

Rozlíšiť na príkladoch zo svojho okolia, čo znamená byť bohatý alebo chudobný.

(Banka, bankomat)

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s vecami, hospodárneho správania sa vo svojom okolí (domácnosť, škola, obec).

(O knihách a čítaní, O hre so slovami a písmenami, Diskusia, názor)

PRÍRODOVEDA

Čiastková kompetencia 1: Vyhodnotiť trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať základné ľudské potreby a základné ľudské hodnoty.

(Človek ako súčasť prírody)

INFORMATICKÁ VÝCHOVA

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s vecami, hospodárneho správania sa vo svojom okolí (domácnosť, škola, obec).

(Princípy fungovania IKT)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť vzťah ľudská práca – peniaze a etickú súvislosť medzi bohatstvom a chudobou

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zhodnotiť svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.

(Podnety rôznych oblastí poznávania sveta)

TELESNÁ VÝCHOVA

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s vecami, hospodárneho správania sa vo svojom okolí (domácnosť, škola, obec).

(Základné poznatky z TEV – úlohy, zásady, význam, BOZ na hodinách TEV)

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia: *Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov v osobných financiách.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov.

(Viacciferné čísla)

Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti.

Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

(Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore malej násobilky)

Čiastková kompetencia 5: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie dostať k nepovolaným osobám.

Opísať možné dôsledky odhalenia vybraných osobných informácií.

(Banka, bankomat)

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca

Celková kompetencia: *Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 3: Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať svoju predstavu, čo sú osobné príjmy človeka.

(Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000)

PRÍRODOVEDA

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať osobné a rodinné potreby.

(Zdroje elektrickej energie. Význam elektrickej energie pre človeka)

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia : *Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 2: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Očakávania, že žiak je schopný

Úroveň 1: Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia.

(Slovné úlohy, Úlohy na porovnávanie)

Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách

(hotovostná a bezhotovostná forma peňazí)

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch.

Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe.

(Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie)

PRACOVNÉ VYUČOVANIE

Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Roztriediť výdavky na domácnosť a príjmy v domácnosti.

(Tvorivé využitie technických materiálov, Papier a kartón)

ČÍTANIE

Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať na jednoduchých príkladoch význam vzájomnej pomoci a charitatívnych aktivít. (Povesti)

5. Úver a dlh

Celková kompetencia: *Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a*

zvládanie dlhu.

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 3: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebiteľských úverov. **Očakávania, že žiak je schopný:**

Úroveň 1: Vysvetliť, že peniaze sa dajú požiť vo finančných inštitúciách.
(Banka, bankomat)

ETICKÁ VÝCHOVA

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.
Zdôvodniť voľbu nákupu alebo požičania si predmetu.
(Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch.)

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením sa, predĺžením úveru alebo ako ich zvládnuť.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.
Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičiava obľúbenú osobnú vec.
Opísať postup, ako si môže človek opätovne získať dôveru požičiavajúceho, ak stratil alebo poškodil požičanú vec.
(Reálne a zobrazené vzory)

6. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia: *Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť.
(Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000, Písomné sčítanie a odčítanie)

TRIEDNICKÁ HODINA

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť, akým spôsobom investovanie zhodnocuje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť svoju predstavu o tom, čo je možné považovať za investíciu
(zamerať sa aj na nemateriálnu stránku).

ETICKÁ VÝCHOVA

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť.
(Rozvoj tvorivosti a iniciatívy)

7. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia: *Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.*

MATEMATIKA

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.
(Násobenie a delenie v obore malej násobilky)

PRACOVNÉ VYUČOVANIE

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti.
(Elektrický obvod, Zdroje elektrickej energie)

2.stupeň ZŠ - ISCED 2

Prírodovedné a výchovné predmety

1. Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia: Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybratie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.

Čiastková kompetencia 1: Vyhodnotiť trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Očakávania, že absolvent je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť vzťah medzi zachovávaním trvalých životných hodnôt a uspokojovaním životných potrieb. Vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie životných potrieb.

Využitie : Triednické hodiny, Občianska náuka

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť vzťah ľudská práca – peniaze a etickú súvislosť medzi bohatstvom a chudobou.

Očakávania, že absolvent je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze. Demonštrovať na príkladoch rôzne pohľady na bohatstvo a chudobu (z pohľadu ľudskej práce a peňazí).

Využitie: Technická výchova, Geografia, Občianska náuka, Tvorba životného prostredia

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Očakávania, že absolvent je schopný:

Úroveň 2: Prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností.

Využitie: Technická výchova, Občianska náuka

2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov v osobných financiách.

Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom. Argumentovať na príkladoch úspešných jednotlivcov plánovanie vlastnej profesijnej cesty.

Využitie: Matematika, Občianska náuka, Tvorba životného prostredia

Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2.: Uviesť silné a slabé stránky internetových a tlačových zdrojov informácií o produktoch. Opísať základné typy bankových produktov.

Využitie: Technická výchova, Občianska náuka, Informatika

Čiastková kompetencia 3: Posúdiť význam boja proti korupcii, ochrany proti praniu špinavých peňazí a ochrany finančných záujmov EU.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Vymedziť korupciu ako porušenie zákona (trestný čin). Vysvetliť pojem pranie špinavých peňazí. Uviesť príklady podvodov súvisiacich so zneužívaním verejných zdrojov.

Využitie: Občianska náuka, Informatika, Dejepis 7,8,9 roč.,

Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority. Zhodnotiť dôsledky finančného rozhodnutia. Stanoviť si kroky na dosiahnutie krátkodobých finančných cieľov.

Využitie: Informatika, Občianska náuka, Technická výchova

Čiastková kompetencia 5: Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť možnosti úniku dôležitých osobných informácií. Zhodnotiť dôsledky zneužitia osobných informácií. Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzať konfliktom (finančná inštitúcia, klient).

Využitie: Občianska náuka

Čiastková kompetencia 6: Stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov.
Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane nároku na reklamáciu. Charakterizovať pojem finanční spotrebiteľia. Uviesť príklady klamlivých alebo zavádzajúcich obchodných praktík, ktoré zakazuje zákon o ochrane spotrebiteľa. Uviesť príklady falšovaných tovarov (fejkov).

Využitie : Matematika, Občianska náuka, Technická výchova

3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Celková kompetencia **Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.**

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny. Vysvetliť, kedy šetriť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou).

Využitie: Matematika, Občianska náuka, Triednická hodina

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb a základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Identifikovať internetové a tlačové zdroje informácií o pracovných miestach, kariére a podnikaní. Porovnať osobné zručnosti a záujmy s rozličnými kariérnymi možnosťami. Uviesť príklad úspešných jednotlivcov v ekonomickej oblasti.

Využitie: Občianska náuka, Triednická hodina, Dejepis 7., 8.roč.

Čiastková kompetencia 3: Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť pojem mzda(hrubá, istá). Uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (napr. dar, provízia a zisk, peňažný príjem domácnosti, štátna sociálna podpora).

Využitie: Občianska náuka, Technická výchova, Dejepis 7., 8.roč.

4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia **Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.**

Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Vypracovať denník osobných príjmov a výdavkov. Rozlíšiť pravidelné a nepravidelné príjmy a výdavky. Opísať spôsob rozdelenia finančnej čiastky pripadajúcej na týždeň medzi jednotlivé finančné ciele - míňanie, sporenie a spoluúčasť. Diskutovať o prvkoch osobného rozpočtu, (príjmy, výdavky a úspory). Zostaviť rozpočet domácnosti. Poznať typy rozpočtov a ich odlišnosti (vyrovnaný, schodkový, prebytkový) na úrovni rodiny. Vypočítať percentuálny podiel pripadajúci na hlavné kategórie výdavkov v rámci mesačného rodinného rozpočtu. Charakterizovať hlavné prvky jednoduchého závetu.

Využitie: Matematika, Technická výchova, Občianska náuka

Čiastková kompetencia 2: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Charakterizovať rôzne typy miestnych finančných inštitúcií. Opísať moderné spôsoby platenia. Rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetné, kreditné), podľa technológie (magnetickým prúžkom a čipom) a podľa spôsobu prevedenia (embosované, neembosované, virtuálne). Nájsť informácie z internetu o rôznych virtuálnych menách. Charakterizovať funkciu elektropenažných inštitúcií. Uviesť príklady použitia hotovostného a bezhotovostného platobného styku. Vyhľadať trendy bezhotovostných operácií.

Využitie: Matematika, Informatika, Technická výchova, Občianska výchova, Geografia, Dejepis 7., 8.roč.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Opísať tvorbu ceny ako súčasť nákladov, zisku, DPH. Zhodnotiť vplyv ponuky a dopytu na tvorbu ceny a jej zmeny. Uviesť príklady ako vonkajšie činitele (napr. marketing alebo reklamné techniky) môžu u rozličných jedincov ovplyvniť rozhodnutie, na čo minúť peniaze. Opísať spôsob rozhodovania pri sporení a míňaní finančných prostriedkov. Kriticky zhodnotiť informácie poskytované reklamou.

Využitie: Matematika, Informatika, Technická výchova

Čiastková kompetencia 4: Vysvetliť daňový a odvodový systém.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť rozdiel medzi daňou z pridanej hodnoty a daňou z príjmu. Uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní. Použiť internetovú kalkulačku na výpočet výšky čistej mzdy.

Využitie: Občianska náuka,

Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Analyzovať súvislosť filantropie s osobným rozpočtom. Opísať možnosti účasti na charitatívnych aktivitách.

Využitie: Triednická hodina, Občianska náuka

5. Úver a dlh

Celková kompetencia **Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.**

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru. Aplikovať na príkladoch jednoduché úročenie. Identifikovať platený a prijatý úrok. Vysvetliť, prečo je používanie kreditnej karty určitou formou pôžičky. Analyzovať možnosti získavania finančných prostriedkov cez bankové a nebankové subjekty a význam nákupov na úver

Využitie: Matematika, Občianska náuka, Informatika, Technická výchova, Dejepis 8.roč.

Čiastková kompetencia 2: Zhodnotiť spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením alebo ako ich zvládnuť.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi. Uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov. Zhodnotiť význam úverovej histórie a budovanie pozitívnej úverovej histórie.

Využitie: Matematika, Občianska náuka, Informatika, Dejepis 7,8.roč.

Čiastková kompetencia 3: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebiteľských úverov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Uviesť príklady spotrebiteľských úverov a ich poskytovateľov. Identifikovať rôzne druhy úverov a ich zabezpečenie.

Využitie: Občianska náuka, Matematika

6. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia: Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Uviesť príklady, ako sporenie môže zlepšiť finančnú prosperitu. Opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé a strednodobé ciele. Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“. Vysvetliť, prečo je sporenie základným predpokladom pre investovanie.

Využitie : Matematika , Občianska náuka, Informatika

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť, akým spôsobom investovanie zhodnocuje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť, ako sa môže meniť hodnota investície.

Využitie : Matematika , Občianska náuka

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť investičné alternatívy.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Uviesť príklad investície, ktorá umožňuje rýchly a jednoduchý prístup k finančným prostriedkom. Uviesť spôsoby využitia voľných finančných prostriedkov (sporenie, produkty so štátnym príspevkom, nehnuteľnosti).

Využitie : Matematika , Občianska náuka, Informatika

Čiastková kompetencia 4: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Opísať úlohu Fondu ochrany vkladov. Opísať rozdiel medzi pobočkou zahraničnej banky a dcérskou spoločnosťou.

Využitie : Občianska náuka

7. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia: Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Popísať spôsoby, akými by sa dali znížiť rôzne druhy rizík alebo ako by sa im dalo úplne vyhnúť. Diskutovať o vzťahu medzi rizikom a poistením. Uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné)

Využitie: Triednická hodina, Občianska náuka, Geografia

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť základný účel verejného poistenia. Stručne charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Využitie: Geografia, Občianska náuka

Čiastková kompetencia 3: Charakterizovať komerčné poistenie.

Očakávania, že žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť podstatu a význam poistenia. Rozoznať jednotlivé hlavné typy poistenia motorových vozidiel. Uviesť príklady, na ktoré sa vzťahuje havarijné poistenie vozidla a zmluvné poistenie vozidla. Vysvetliť rozdiel medzi poistením bytu, resp. domu a poistením jeho zariadenia.

Využitie: Telesná výchova, Občianska náuka, Výtvarná výchova

MATEMATIKA

5.ročník

1. Prirodzené čísla – slovné úlohy

FG – plánovanie a hospodárenie s peniazmi

FG - uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe

6.ročník

1. Slovné úlohy na prirodzené čísla

2. Desatinné čísla – slovné úlohy

FG – plánovanie a hospodárenie s peniazmi

FG - uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe

FG - človek vo sfére peňazí

FG – vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia, vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu

7.ročník

1. Opakovanie učiva zo 6. ročníka

2. Percentá

FG – plánovanie a hospodárenie s peniazmi

FG - uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe

Vedieť vypočítať úrok z danej istiny za určité obdobie pri danej úrokovej miere.

FG –riadenie rizika a poistenie

FG - vysvetliť na životných cykloch rodiny potrebu jej zabezpečenia prostredníctvom úspor v banke

FG – vypočítať percentá pripadajúce na hlavné kategórie výdavkov v rámci mesačného rodinného rozpočtu

8.ročník

1. Opakovanie učiva zo 7. ročníka

FG – plánovanie a hospodárenie s peniazmi

FG - uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe

Vedieť vypočítať úrok z danej istiny za určité obdobie pri danej úrokovej miere.

1. Celé čísla. Počtové výkony s celými číslami

FG- Chápať funkciu peňazí ako prostriedku na ich zabezpečenie.

Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe. Vysvetliť vzťah medzi spôsobmi míňania peňazí a dosahovaním finančných cieľov.

9.ročník

1. Opakovanie učiva zo 7. ročníka

FG – plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe. Vysvetliť vzťah medzi spôsobmi míňania peňazí a dosahovaním finančných cieľov.

2. Štatistika

FG- Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Vymenovať kroky, ktoré môže jednotlivec podniknúť na ochranu svojich osobných údajov. Opísať problémy, ktoré sa môžu objaviť v prípade, že sa človek stane obeťou krádeže osobných údajov. Uviesť spôsoby, ktorými zloději môžu získať osobné údaje a informácie.

FG –riadenie rizika a poistenie

FG- Úver a dlh

Vysvetliť základný účel verejného poistenia, stručne charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Opísať výhody a nevýhody využívania úveru. Vysvetliť, prečo je používanie kreditnej karty určitou formou pôžičky. Vysvetliť, ako sa líšia debetné karty od kreditných kariet.

GEOGRAFIA

6.ročník

Austrália – obyvateľstvo a sídla

FG – Uviesť príklady úspešných jednotlivcov

FG –Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodín

Projekt- Ponuka zájazdu cestovnej kancelárie

FG- Popísať rôzne spôsoby platenia v zahraničí- platobné karty

FG- Vysvetliť význam poistenia majetku, osôb, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového poistenia pri cestách do zahraničia

Amerika- obyvateľstvo a sídla

FG – Uviesť príklady úspešných jednotlivcov

FG –Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodín

Projekt- Cestujeme do Ameriky

FG- Popísať rôzne spôsoby platenia v zahraničí- platobné karty

FG- Vysvetliť význam poistenia majetku, osôb, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového poistenia pri cestách do zahraničia

7. ročník

Afrika- Obyvateľstvo a sídla

FG- Zachovať trvalé životné hodnoty

FG –Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodín

Ázia- Obyvateľstvo a sídla

FG- Zachovať trvalé životné hodnoty

FG –Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodín

8. ročník

Európa- Obyvateľstvo a sídla

FG- Zachovať trvalé životné hodnoty

FG –Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodín

Európa- Oblasti a štáty

FG- Popísať rôzne spôsoby platenia v zahraničí- platobné karty

FG- Vysvetliť význam poistenia majetku, osôb, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového poistenia pri cestách do zahraničia

9. ročník

Slovensko- História, obyvateľstvo

FG- Zachovať trvalé životné hodnoty

FG –Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodín

Slovensko- Cestovný ruch a krásy Slovenska

FG- Vysvetliť význam poistenia majetku, osôb, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového poistenia pri cestách.

OBČIANSKA NÁUKA

5. ročník

Opísať, čo znamená pojem ľudská práca. Pomenovať základné charakteristiky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom. Chápať postoj k životu ako zodpovednosť za seba a svojich blízkych.

Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodiny.

Vymenovať kroky, ktoré môže jednotlivec podniknúť na ochranu svojich osobných údajov.

Opísať problémy, ktoré sa môžu objaviť v prípade, že sa človek stane obeťou krádeže osobných údajov. Uviesť spôsoby, ktorými zloději môžu získať osobné údaje a informácie.

Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny.

Vysvetliť základné súvislosti zabezpečenia životných potrieb jednotlivca a rodiny.

Vedieť popísať spôsob zabezpečenia peňazí vo vlastnej rodine a porovnať ho so zabezpečením v inej rodine.

Vysvetliť, prečo finančné inštitúcie požičiavajú peniaze. Vymenovať nákupy na úver, ktoré dospelí bežne robia. Opísať výhody a nevýhody využívania úveru. Vysvetliť, prečo je používanie kreditnej karty určitou formou pôžičky. Vysvetliť, ako sa líšia debetné karty od kreditných kariet.

Vedieť vysvetliť existenciu vplyvov ekonomickej krízy na jednotlivca a rodinu.

6. ročník

Uvedomiť si postavenie úspešných jednotlivcov a vymenovať príklady.

Identifikovať rozdiely medzi hodnotami a postojmi k peniazom u rovesníkov.

Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny.

Vysvetliť základné súvislosti zabezpečenia životných potrieb jednotlivca a rodiny.

Vedieť popísať spôsob zabezpečenia peňazí vo vlastnej rodine a porovnať ho so zabezpečením v inej rodine.

Vedieť diskutovať o vzťahu morálky a peňazí. Uviesť príklad úspešného človeka vo svojom okolí.

Vedieť vysvetliť existenciu vplyvov ekonomickej krízy na jednotlivca a rodinu.

7. ročník

Opísať príklady bohatstva a chudoby.

Poznať hodnotu vecí ako výsledku práce.

Popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným dospelým človekom.

Stanoviť si merateľné krátkodobé a strednodobé finančné ciele.

Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny.

Vysvetliť základné súvislosti zabezpečenia životných potrieb jednotlivca a rodiny.

Vedieť popísať spôsob zabezpečenia peňazí vo vlastnej rodine a porovnať ho so zabezpečením v inej rodine.

Opísať rôzne typy miestnych finančných inštitúcií. Vysvetliť, čím sa od seba líšia.

Stanoviť, či je prispievanie formou darčovstva a filantropie v súlade s osobným rozpočtom.

Vysvetliť na životných cykloch rodiny potrebu jej zabezpečenia prostredníctvom úspor v banke, verejného poistenia a potrebou životného poistenia.

8.ročník

1. Ochrana spotrebiteľa

FG - Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Vymenovať kroky, ktoré môže jednotlivec podniknúť na ochranu svojich osobných údajov. Opísať problémy, ktoré sa môžu objaviť v prípade, že sa človek stane obeťou krádeže osobných údajov. Uviesť spôsoby, ktorými zloději môžu získať osobné údaje a informácie.

Vyhľadať si príslušný orgán na ochranu spotrebiteľov v mieste pobytu. Uviesť príklady klamlivých alebo zavádzajúcich obchodných praktík, ktoré zakazuje zákon o ochrane spotrebiteľa. Vysvetliť kroky pri riešení reklamácie podanej zákazníkom.

9. ročník

Ekonomický život v spoločnosti

Základné pojmy

Základné formy podnikania

Peniaze a finančné inštitúcie v trhovej ekonomike

Rozširujúce učivo

Slovenský jazyk a literatúra

5. ročník:

Analyzovať a vyhodnotiť reklamné tvrdenia – **sloh – reklama**

Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzať konfliktom.

6. ročník:

Opísať problémy, ktoré sa môžu objaviť v prípade, že sa človek stane obeťou krádeže osobných údajov - **opis**

Opísať, čo znamená pojem ľudská práca. Pomenovať základné charakteristiky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom. Inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností – **opisný slohový postup**

Uviesť príklady, ako vzdelanie alebo praktické zručnosti môžu ovplyvniť príjem počas života.

Vedieť diskutovať o vzťahu morálky a peňazí. Identifikovať internetové a tlačové zdroje

informácií o pracovných miestach, kariére a podnikaní – **SJL – diskusia, argument, protiargument**

Založiť si kartotéku informácií o produktoch v domácnosti, vrátane informácií o zárukách a ďalších finančných dokumentoch, ako sú účtovné doklady a výpisy z bankových účtov.

Vedieť diskutovať o vzťahu morálky a peňazí – **slohová zložka, literárna výchova**

Diskutovať o vzťahu medzi rizikom a poistením.

7. ročník:

Uviesť internetové a tlačové zdroje informácií o produktoch a vymenovať silné a slabé stránky každého z nich – **SJL informačný slohový postup**

Uviesť príklady, ako vzdelanie alebo praktické zručnosti môžu ovplyvniť príjem počas života.

Vedieť diskutovať o vzťahu morálky a peňazí. Identifikovať internetové a tlačové zdroje informácií o pracovných miestach, kariére a podnikaní – **SJL informačný slohový postup**

Vysvetliť, ako fungujú šeky, debetné a kreditné karty. Diskutovať o výhodách a nevýhodách

Uviesť príklady ako vonkajšie činitele (napr. marketing alebo reklamné techniky) môžu u rozličných jedincov ovplyvniť rozhodnutie, na čo minúť peniaze.

8. ročník:

Opísať, čo znamená pojem ľudská práca. Pomenovať základné charakteristiky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom. Chápať postoj k životu ako zodpovednosť za seba a svojich blízkych. Uvedomiť si postavenie úspešných jednotlivcov a vymenovať príklady (literárna výchova)

Popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným dospelým človekom

Uviesť príklady, ako vzdelanie alebo praktické zručnosti môžu ovplyvniť príjem počas života.

Vedieť diskutovať o vzťahu morálky a peňazí. Identifikovať internetové a tlačové zdroje informácií o pracovných miestach, kariére a podnikaní – **SJL životopis**

9. ročník:

Opísať, čo znamená pojem ľudská práca. Pomenovať základné charakteristiky bohatstva a chudoby vo vzťahu k peniazom. Chápať postoj k životu ako zodpovednosť za seba a svojich blízkych. Uvedomiť si postavenie úspešných jednotlivcov a vymenovať príklady (literárna výchova)

Popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným dospelým človekom – **literárna výchova**

Opísať výhody a nevýhody využívania úveru – **literárna výchova**

Popísať hodnotu peňazí.

Literárna exkurzia

Vymenovať kroky, ktoré môže jednotlivec podniknúť na ochranu svojich osobných údajov. Opísať problémy, ktoré sa môžu objaviť v prípade, že sa človek stane obeťou krádeže osobných údajov. Uviesť spôsoby, ktorými zloději môžu získať osobné údaje a informácie. Vysvetliť prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch ukázať, ako poistenie funguje. Opísať spôsoby ochrany cenných predmetov a majetku. Stručne uviesť možnosti úrazov.

Cudzí jazyk

5. ročník

Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzať konfliktom.

Uviesť príklady, ako záujmy, poznatky a schopnosti jednotlivca môžu ovplyvniť výber povolania.

Vypracovať denník osobných príjmov a výdavkov. Opísať spôsob rozdelenia finančnej čiastky pripadajúcej na týždeň medzi jednotlivé finančné ciele - míňanie, sporenie a spoluúčasť.

Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.

Vypracovať denník osobných príjmov a výdavkov. Opísať spôsob rozdelenia finančnej čiastky pripadajúcej na týždeň medzi jednotlivé finančné ciele - míňanie, sporenie a spoluúčasť.

6. ročník

1. cudzí jazyk

Inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností.

Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzať konfliktom.

Opísať rôzne typy miestnych finančných inštitúcií. Vysvetliť, čím sa od seba líšia.

Vysvetliť, prečo finančné inštitúcie požičiavajú peniaze. Vymenovať nákupy na úver, ktoré dospelí bežne robia.

Popísať hodnotu peňazí. Analyzovať a vyhodnotiť reklamné tvrdenia.

Poznať hodnotu vecí ako výsledku práce. Vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia. Vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu.

Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe. Vysvetliť vzťah medzi spôsobmi míňania peňazí a dosahovaním finančných cieľov. Uviesť príklady ako vonkajšie činitele (napr. marketing alebo reklamné techniky) môžu u rozličných jedincov ovplyvniť rozhodnutie, na čo minúť peniaze.

2. cudzí jazyk

Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzať konfliktom.

Popísať hodnotu peňazí.

Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny. Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.

Vysvetliť vplyv bohatstva a chudoby na životné podmienky rodiny.

Vypracovať denník osobných príjmov a výdavkov. Opísať spôsob rozdelenia finančnej čiastky pripadajúcej na týždeň medzi jednotlivé finančné ciele - míňanie, sporenie a spoluúčasť.

7. ročník

Vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzať konfliktom.

Opísať problémy, ktoré sa môžu objaviť v prípade, že sa človek stane obeťou krádeže osobných údajov. Uviesť spôsoby, ktorými zloději môžu získať osobné údaje a informácie.

Vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny.

8. ročník

Vypracovať denník osobných príjmov a výdavkov. Opísať spôsob rozdelenia finančnej čiastky pripadajúcej na týždeň medzi jednotlivé finančné ciele - míňanie, sporenie a spoluúčasť.

Inšpirovať sa príkladmi úspešných osobností. Uviesť príklady úspešných jednotlivcov na svojej plánovanej profesijnej ceste.

Vysvetliť základné súvislosti zabezpečenia životných potrieb jednotlivca a rodiny.

9. ročník

Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorit a východísk zabezpečenia životných potrieb.

Uviesť príklady, ako záujmy, poznatky a schopnosti jednotlivca môžu ovplyvniť výber povolania.

Vymenovať cennosti, ktoré sa bežne nachádzajú v domácnostiach. Opísať, akým spôsobom môžu byť tieto cenné predmety a majetkové hodnoty ohrozené alebo stratené.

DEJEPIS

5. ročník

Téma, obsah

Čo potrebujeme vedieť pri prechádzke časom;

Písomné historické pramene.

Kto ochraňuje historické pamiatky.

Kde sme bývali v minulosti a kde bývame dnes.

Ako si človek vytváral rodinu.

Práca – trest alebo radosť. Detská práca.

Prvé knihy; Médiá. Keď zlyhá komunikácia

6. ročník

Téma, obsah

Doba bronzová, medená, železná.

Civilizácie starého orientu. Grécka kultúra.

Rímska ríša, dôsledky jej rozpadu.

Ako sa žilo v stredoveku.

7. ročník

Čiastková kompetencia 3: Kontrolovať osobné údaje a informácie.

Téma, obsah

Slovania, Veľká Morava, Slováci v Uhorskom kráľovstve – banské mestá,

Kremnica, Mincovňa, Dukát, Humanizmus a renesancia, Výroba kníh, Gotika, Objavné plavby, Zlato, Dobyvatelia, Dôsledky zámorských objavov – hospodárske zmeny, Habsburská monarchia – osvietenské reformy.

8. ročník

Čiastková kompetencia 3: Kontrolovať osobné údaje a informácie.

Téma, obsah

Priemyselná revolúcia, Osvietenstvo, Slováci a revolučný rok 1948, Modernizácia a industrializácia, Matica slovenská, Vyst'ahovalectvo, Prvá svetová vojna, Dôsledky rozpadu Rakúsko - Uhorska, Vznik ČSR

9. ročník

Čiastková kompetencia 3: Kontrolovať osobné údaje a informácie.

Téma, obsah

Svet zachvátený vojnou. Svetová vojna a Slováci. Ako sa rodil mier.
Zápas o každodenný chlieb. Míľniky vedy a techniky. Mračná nad Československom.
Aký bol Slovenský štát. Pod Stalinovým tieňom. Dve tváre komunistickej totality.
Na ceste k demokracii;

INFORMATIKA

5.ročník

Katégória : Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybratie a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.

Očakávané vedomosti:

- Uvedomiť si postavenie úspešných jednotlivcov a vymenovať príklady.
- Poznať hodnotu vecí ako výsledku práce.

Katégória : Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

Očakávané vedomosti:

- Uviesť internetové a tlačové zdroje informácií o produktoch a vymenovať silné a slabé stránky každého z nich.
- Vymenovať kroky, ktoré môže jednotlivec podniknúť na ochranu svojich osobných údajov.

- Opísať problémy, ktoré sa môžu objaviť v prípade, že sa človek stane obeťou krádeže osobných údajov.

6.ročník

Kategória : Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.

Očakávané vedomosti:

Vedieť vyhodnotiť vplyv reklamy na spotrebu.

Kategória : Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

Očakávané vedomosti:

Uviesť spôsoby, ktorými zloději môžu získať osobné údaje a informácie.

Kategória : Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.

Očakávané vedomosti:

Vypracovať denník osobných príjmov a výdavkov.

7.ročník

Kategória : Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.

Očakávané vedomosti:

Vedieť samostatne určiť približnú výšku finančného vyjadrenia hodnoty vecí a na základe toho prijímať nákupné rozhodnutia.

Kategória : Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

Očakávané vedomosti:

Uviesť príklady klamlivých alebo zavádzajúcich obchodných praktík, ktoré zakazuje zákon o ochrane spotrebiteľa.

Kategória : Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.

Očakávané vedomosti:

Diskutovať o vzťahu medzi rizikom a poistením.

8.ročník

Kategória : Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

Očakávané vedomosti:

Vyhľadať si príslušný orgán na ochranu spotrebiteľov v mieste pobytu.

Kategória : Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.

Očakávané vedomosti:

Vedieť diskutovať o vzťahu morálky a peňazí.

Kategória : Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.

Očakávané vedomosti:

Uviest' príklady ako vonkajšie činitele (napr. marketing alebo reklamné techniky) môžu u rozličných jedincov ovplyvniť rozhodnutie, na čo minúť peniaze.

TECHNIKA

8. ročník

Finančná gramotnosť

Kategória : Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.

Očakávané vedomosti:

Chápať postoj k životu ako zodpovednosť za seba a svojich blízkych.

Kategória : Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

Očakávané vedomosti:

- a. Popísať spôsoby, ako byť finančne zodpovedným dospelým človekom.
- b. Analyzovať a vyhodnotiť reklamné tvrdenia.

Kategória : Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.

Očakávané vedomosti:

Diskutovať o vzťahu medzi rizikom a poistením.

OBSAH

1. stupeň ZŠ – ISCED 1	2
1. ročník	2
1. Človek vo sfére peňazí	2
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí	2
3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca	3
4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi	4
5. Úver a dlh	4
6. Sporenie a investovanie	5
7. Riadenie rizika a poistenie	5
2. ročník	5
1. Človek vo sfére peňazí	6
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí	7
PRÍRODOVEDA	8
3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca	8
4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi	8
5. Úver a dlh	11
6. Sporenie a investovanie	11
7. Riadenie rizika a poistenie	12
3. ročník	12
1. Človek vo sfére peňazí	12
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí	14
3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca	16
4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi	17
5. Úver a dlh	18
6. Sporenie a investovanie	19
7. Riadenie rizika a poistenie	20
4. ročník	21
1. Človek vo sfére peňazí	21
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí	22
3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca	22
4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi	23
5. Úver a dlh	23
6. Sporenie a investovanie	24
7. Riadenie rizika a poistenie	25

2.stupeň ZŠ - ISCED 2.....	26
Prírodovedné a výchovné predmety	26
1. Človek vo sfére peňazí	26
2. Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí.....	27
3. Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca	28
4. Plánovanie a hospodárenie s peniazmi	28
5. Úver a dlh	30
6. Sporenie a investovanie	31
7. Riadenie rizika a poistenie.....	32
MATEMATIKA	33
GEOGRAFIA.....	34
OBČIANSKA NÁUKA	36
Slovenský jazyk a literatúra	37
Cudzí jazyk	39
2. cudzí jazyk.....	40
DEJEPIS	41
INFORMATIKA.....	42
Technika	42